

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра акушерства, гінекології, педіатрії та дитячої хірургії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Правові основи громадянського суспільства

(назва освітнього компонента)

підготовки бакалавра (на основі ПЗСО, НРК 5)

(назва освітнього ступеня)

спеціальності I7 Терапія та реабілітація

(код і назва спеціальності)

спеціалізація I7.02 Ерготерапія

(код і назва спеціалізації)

освітньо-професійної програми Ерготерапія

(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Луцьк, 2025

Силабус нормативного освітнього компонента «Правові основи громадянського суспільства» підготовки освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань – І Охорона здоров'я, спеціальності – І7 Терапія та реабілітація, спеціалізації – І7.02 Ерготерапія, за освітньо-професійною програмою – Ерготерапія

Розробник: Гайдучик Петро Данилович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри акушерства, гінекології, педіатрії та дитячої хірургії

Погоджено

Гарант освітньої програми:

(Грейда Н.Б.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри акушерства, гінекології, педіатрії та дитячої хірургії

протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

(Мартинюк Т.В.)

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Шифр і назва галузі знань: <i>I Охорона здоров'я</i>	Нормативний
	Спеціальність: <i>I7 Терapia та реабілітація</i>	
Кількість годин/кредитів 90/3	Освітня програма: <i>Ерготерапія</i>	Рік навчання: третій
		Семестр: 5
		Лекції: 20 год.
		Практичних: 22 год.
ІНДЗ: є	Освітній ступінь: <i>Бакалавр</i>	Самостійна робота: 42 год.
		Консультації: 6 год.
		Форма контролю: <i>залік</i>
Мова навчання		Українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА

ППП - Гайдучик Петро Данилович

Науковий ступінь - кандидат психологічних наук

Вчене звання - доцент

Посада - доцент кафедри акушерства, гінекології, педіатрії та дитячої хірургії

Контактна інформація - +38 066 988 8278,

Haiduchyk.Petro@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:

<https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація освітнього компонента.

Вивчення освітнього компонента «Правові основи громадянського суспільства» підготовки освітнього ступеня «бакалавр» включає в себе інформацію щодо сутності та особливостей менеджменту в цілому та основ права і адміністрування в сфері фізичної терапії, розглядаючи правові, організаційні, соціально-психологічні, технологічні та функціональні аспекти менеджменту та основні напрями управлінської діяльності в організації, а також особливості маркетингу в охороні здоров'я та управління маркетинговою діяльністю, основи управління проектами та управління змінами в організації.

Предметом вивчення освітнього компонента є: теоретичні та практичні основи менеджменту, маркетингу та адміністрування, особливості менеджменту в охороні здоров'я та наданні послуг у сфері охорони здоров'я на основі законодавства України в охороні здоров'я.

2. Пререквізити (попередні освітні компоненти, на яких базується вивчення освітнього компонента): теоретичні та методичні основи заняттєвої активності й участі; основи медичних знань та медична термінологія; вступ до спеціальності.

Постреквізити (освітні компоненти, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даного освітнього компонента): єдиний державний кваліфікаційний іспит.

3. Мета і завдання освітнього компонента:

Мета освітнього компонента - дати здобувачам освіти цілісну і логічно-послідовну систему знань про суть управління в підприємстві та організації, розкрити основи теорії, методології та практики менеджменту за умов дії ринкового механізму господарювання; вивчення загальних закономірностей, принципів формування, функціонування та розвитку системи управління організацією; а також управлінських відносин.

Завданням освітнього компонента є:

- надання майбутнім фахівцям в галузі охорони здоров'я щодо: загальних положень предмету, поняття принципів медичного права, особливостей правового регулювання медичних правовідносин, медичної експертизи, прав пацієнта, поняття лікарської таємниці, репродуктивних технологій, правового регулювання трансплантації, ін.;

- формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь щодо принципів, прийомів і методів менеджменту на підприємстві з урахуванням процесів, що відбуваються в ньому;

- формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями;

- набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

4. Результати навчання.

Компетентності

До кінця навчання здобувачі освіти повинні бути компетентними у таких питаннях:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 09. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 02. Здатність інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології та патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, що впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових та нозологічних груп.

СК 07. Здатність застосовувати у практичній діяльності базові принципи ергономіки, універсального дизайну, адаптовувати середовище життєдіяльності людини.

Результати навчання (РН)

РН 02. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань і застережень для безпечної та ефективної професійної практики.

РН 03. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах, демонструвати знання методів та засобів збереження життя.

РН 06. Застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та

надання ерготерапевтичних послуг.

PH 07. Здійснювати заняттєвий аналіз, вміти адаптовувати і заняттєву активність у терапевтичний спосіб.

PH 10. Створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності у співпраці з пацієнтом/клієнтом, його родиною, іншими стейкхолдерами та особами, які надають реабілітаційні, освітні та соціальні послуги пацієнту/клієнту.

PH 12. Застосовувати у професійній діяльності знання національних регуляторних документів, норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, провадити практичну діяльність у межах професійної компетентності асистента ерготерапевта та демонструвати навички міжпрофесійної співпраці.

PH 14. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології та дотримуючись принципу неприпустимості корупції.

Soft skills. Матеріал ОК формує такі навички:

- Емпатія та пацієнт-центрований підхід.
- Навички самоорганізації й тайм-менеджменту
- Професійна етика та відповідальність
- Навички навчання впродовж життя (Lifelong learning)

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Самост. роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1.Сутність та основні етапи управління						
Тема 1. Сутність та історичні етапи розвитку науки управління. Управління системою охорони здоров'я. Роль менеджера в охороні здоров'я. Самоменеджмент	12	2	2	6	2	ДС, ДБ, Т, Р/ 5

Тема 2. Управління як процес. Прийняття та реалізація управлінського рішення. Організаційна культура, управління персоналом.	12	2	4	6	-	ДС, ДБ, Т, Р / 5
Тема 3. Поняття та Особливості медичного права. Законодавче забезпечення хорони здоров'я в Україні. Правове регулювання професійних прав й обов'язків медичних працівників.	12	4	4	4	-	ДС, ДБ, Т, Р / 5
Тема 4. Комунікації як процес, їх вплив на якість управлінської діяльності. Планування, організація та проведення професійних нарад та виступів.	12	2	2	6	2	ДС, ДБ, Т, Р / 5
Разом за модулем 1.	48	10	12	22	4	5
Змістовий модуль 2. Менеджмент реабілітаційних центрів						
Тема 5. Управління маркетинговою діяльністю. Теоретичні основи маркетингу. Основні засади комплексного дослідження ринку послуг охорони здоров'я.	12	4	4	4	-	ДС, Р / 5
Тема 6. Основи проектного менеджменту. Управління змінами в організації.	10	2	2	6	-	ДС, Т / 5
Тема 7. Права та обов'язки медичних працівників. Правове регулювання професійних прав та обов'язків медичних працівників. Правовий статус лікуючого лікаря за національним законодавством.	10	2	2	6	-	ДС, Р / 5
Тема 8. Правовий статус закладу охорони здоров'я. Побудова правових і економічних відносин						

закладів охорони здоров'я з державними органами та з іншими суб'єктами господарської діяльності.	10	2	2	4	2	ДБ, Т / 5
Разом за модулем 2	42	10	10	20	2	5
Види підсумкових робіт						Бал
Підсумкова контрольна робота № 1						5
Підсумкова контрольна робота № 2						5
ІНДЗ						5
Всього годин	90	20	22	42	6	5/200

Форма контролю: ДС- дискусія, ДБ-дебати, Т-тести, Р-реферат.

6. Завдання для самостійного опрацювання:

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко (перелік поданий нижче). Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру лабораторних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на лабораторних заняттях під час вивчення відповідних тем.

1. Основні засади менеджменту
2. Сутність та історичні етапи розвитку науки управління. Управління системою охорони здоров'я. Роль менеджера в охороні здоров'я.
3. Управління як процес. Прийняття та реалізація управлінського рішення.
4. Індивідуальні та колективні управлінські рішення
5. Організаційні структури управління
6. Організаційна культура та управління нею
7. Управління персоналом
8. Комунікації як процес, їх вплив на якість управлінської діяльності.
9. Організація праці менеджера
10. Самоменеджмент.
11. Планування, організація та проведення професійних нарад та виступів.
12. Теоретичні основи маркетингу. Основні засади комплексного дослідження ринку послуг охорони здоров'я.

13. Управління маркетинговою діяльністю.
14. Основи проектного менеджменту.
15. Управління змінами в організації.
16. Міжнародно-правові акти та рішення ЄСПЛ як джерело медичного права.
17. Поняття та зміст медичного права України.
18. Основні терміни медичного права.
19. Класифікація об'єктів та суб'єктів медичного права.
20. Загальна характеристика законодавства України у сфері охорони здоров'я; основи законодавства про охорону здоров'я.
21. Право людини на медичну інформацію: загальна характеристика і правове забезпечення; право людини на медичну таємницю.
22. Правове регулювання професійних прав й обов'язків медичних працівників, регулювання нормами національного та міжнародного законодавства.
23. Організація й управління системою медичної реабілітації.
24. Реабілітація осіб з інвалідністю в Україні, установи, що її реалізують.
25. Періоди та етапи реабілітації.
26. Експертиза втрати працездатності.
27. Функціональні обов'язки фізичного терапевта, ерготерапевта.
28. Види компетентностей, їх зміст у фізичній та реабілітаційній медицині.
29. Індивідуальна програма реабілітації.
30. Юридична відповідальність та етика осіб причетних до реабілітаційної медицини.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті, виконання ІНДЗ. Середовище під час занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти повинні бути одягненими в білі медичні халати.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки

застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на платформі дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки <https://moodle.vnu.edu.ua/login/index.php> для проходження тестування та роботи з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному практичному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

–5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

–4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

–3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

–2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

ІНДЗ оцінюється максимальною кількістю балів - 5.

5 балів отримує здобувач освіти, який розкрив тему роботи, яка має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита за всіма пунктами плану використовував основну і додаткову літературу. Матеріал подано логічно. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації здобувач вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. Матеріал подано логічно і своєчасно.

4 бали виставляється здобувачу, який тему роботи розкрив фрагментарно, не

повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно.

3 бали отримує здобувач, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань.

2 бали – здобувач роботу написав формально, стисло, не своєчасно. 0 – здобувач роботу не підготував.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність становить 200 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач за поточну навчальну діяльність для зарахування освітнього компонента становить 120 балів. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення освітнього компонента впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною для освітнього компонента.

Перерахунок балів здійснюється згідно до вимог, які представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у 200-бальну шкалу для освітнього компонента, що завершуються заліком:

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4,09	164	3,2	128	1,6	70
4,97	199	4,07	163	3,17	127	1,56	68
4,95	198	4,04	162	3,15	126	1,5	66
4,92	197	4,02	161	3,12	125	1,46	64
4,9	196	3,99	160	3,1	124	1,4	62
4,87	195	3,97	159	3,07	123	1,36	60
4,85	194	3,94	158	3,05	122	1,3	58
4,82	193	3,92	157	3,02	121	1,26	56
4,8	192	3,89	156	3	120	1,2	54
4,77	191	3,87	155	Менше 3 «Не зараховано»	Недостатньо «Не зараховано»	1,16	52
4,75	190	3,84	154	↓	↓	1,1	50
4,72	189	3,82	153	2,96	119	1,06	48
4,7	188	3,79	152	2,9	118	1	46
4,67	187	3,77	151	2,86	116	0,96	44
4,65	186	3,74	150	2,8	114	0,9	42

4,62	185		3,72	149	2,76	112	0,86	40
4,6	184		3,7	148	2,7	110	0,8	68
4,57	183		3,67	147	2,66	108	0,76	36
4,55	182		3,65	146	2,6	106	0,7	34
4,52	181		3,62	145	2,56	104	0,66	32
4,5	180		3,6	144	2,5	102	0,6	30
4,47	179		3,57	143	2,46	100	0,56	28
4,45	178		3,55	142	2,4	98	0,5	26
4,42	177		3,52	141	2,36	96	0,46	24

Якщо середній бал за 4-бальною системою не зазначений у таблиці, то для перерахунку береться нижчий зазначений у таблиці 1.

Політика щодо академічної доброчесності. При недотриманні здобувачем освіти Кодексу академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки, який встановлює загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, оцінювання роботи не буде відбуватись (!).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. Здобувачі не повинні спізнюватися на заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в онлайн форматі за погодженням із керівництвом Університету. У разі пропуску практичного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання згідно з Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є залік.

Підсумковий контроль здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом. Мінімальна позитивна кількість балів – 120. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 120 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 200 балів.

Повторне складання екзаменів, заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170-200	Зараховано
150-169	
140-149	
130-139	
120-129	
1-119	Незараховано (необхідне перескладання)

Перелік питань до заліку

1. Основні засади менеджменту
2. Сутність та історичні етапи розвитку науки управління. Управління системою охорони здоров'я. Роль менеджера в охороні здоров'я
3. Управління як процес. Прийняття та реалізація управлінського рішення
4. Індивідуальні та колективні управлінські рішення
5. Організаційні структури управління
6. Організаційна культура та управління нею
7. Теоретичні основи адміністрування у фізичній терапії
8. Управління персоналом
9. Комунікації як процес, їх вплив на якість управлінської діяльності
10. Організація праці менеджера
11. Самоменеджмент
12. Зміст реабілітації
13. Завдання реабілітації
14. Організація й управління системою медичної реабілітації
15. Установи, що реалізують реабілітаційні програми, їх види, структура, завдання
16. Періоди та етапи реабілітації
17. Експертиза втрати працездатності
18. Реабілітація осіб з інвалідністю в Україні, установи, що її реалізують
19. Фахівці причетні до фізичної та реабілітаційної медицини
20. Індивідуальна програма реабілітації
21. Оцінка ефективності реабілітації
22. Функціональні обов'язки лікуючого лікаря
23. Функціональні обов'язки фізичного терапевта, ерготерапевта
24. Види компетентностей, їх зміст у фізичній та реабілітаційній медицині
25. Юридична відповідальність та етика осіб причетних до реабілітаційної медицини
26. Планування, організація та проведення професійних нарад та виступів
27. Теоретичні основи маркетингу. Основні засади комплексного дослідження ринку послуг охорони здоров'я
28. Управління маркетинговою діяльністю
29. Основи проектного менеджменту
30. Управління змінами в організації
31. Поняття та особливості медичного права
32. Охорона здоров'я: поняття та структура
33. Правове регулювання охорони здоров'я
34. Право на охорону здоров'я в Україні
35. Права та обов'язки медичних працівників

36. Правове регулювання професійних прав й обов'язків медичних працівників
37. Побудова правових і економічних відносин закладів охорони здоров'я з державними органами та з іншими суб'єктами господарської діяльності
38. Поняття, види та порядок надання медичної допомоги
39. Класифікація видів надання медичної допомоги
40. Договір про надання платних медичних послуг
41. Інформована згода на медичне втручання. Декларація про медичну допомогу, орієнтовану на пацієнта
42. Резолюція ПАСЕ 1763 (2010) «Право на відмову від надання законної медичної допомоги з мотивів сумління»
43. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері охорони здоров'я
44. Кримінальна відповідальність медичних працівників за вчинення професійних злочинів
45. Цивільно-правова відповідальність у галузі охорони здоров'я
46. Адміністративна та дисциплінарна відповідальність медичних працівників
47. Правові основи лікарської таємниці
48. Наслідки порушення лікарської таємниці
49. Перспективні напрями реформування системи надання медичної допомоги
50. Фінансування охорони здоров'я
51. Фінансові гарантії медичного обслуговування
52. Медична реформа в Україні
53. Державний гарантований пакет медичної допомоги (програма медичних гарантій)
54. Принцип автономізації постачальників медичної допомоги
55. Запровадження систем "e-Health"
56. Програма «Доступні ліки»
57. Правові основи забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення
58. Порядок здійснення санітарного контролю
59. Порядок провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та контролю за їх обігом
60. Адміністрування у сфері забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кузьмін О.Є., Мала Н.Т., Мельник О.Г., Саніна О.Р. Менеджмент: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 240 с.
2. Основи менеджменту, маркетингу та економіки в галузі охорони здоров'я: навчальний посібник; уклад.: І. Ю. Худецький, Ю. В. Антонова-Рафі, Е. Е. Пономарьов. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 200 с.

<https://ela.kpi.ua/handle/123456789/50666>

3. Сидоров О. А., Альошина Т. В., Фісуненко Н. О., Сидорова Е. О. Менеджмент і адміністрування: підручник. Дніпро: Арт-Прес, 2022. 352 с

Додаткова

1. Мазаракі А.А., Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту: підручник. Харків: Фоліо, 2020. 846 с.
2. Aloshyna T. Kozenkov D. Analysis of supply and demand in the labor market of Ukraine: regional aspect. Access to Science, Business, Innovation in Digital Economy, 2022, 3(2), 177-184.
3. Hrinchenko H, Koval V, Shmygol N, Sydorov O, Tsimoshynska O, Matuszewska D. Approaches to Sustainable Energy Management in Ensuring Safety of Power Equipment Operation. *Energies*. 2023. 16(18). P.6488.
4. Koval V, Arsawan IWE, Suryantini NPS, Kovbasenko S, Fisunen N, Aloshyna T. Circular Economy and Sustainability-Oriented Innovation: Conceptual Framework and Energy Future Avenue. *Energies*. 2023. 16(1). P.243.
5. Sydorova, E., Sydorov, O., Marchenko, E. State policy of ukraine in the humanitarian sphere in the conditions of war. *Brazilian Journal of International Law*, 2022, 19(3), pp. 391–405.
6. Sydorova, E., Sydorov, O., Kakovkina, O. Anti-crisis strategy of state governance in the wartime: an example of Ukraine. *Sustentabilidade em Debat* this link is disabled, 2022, 13(2), pp. 175–189.

Інтернет-ресурси

1. <https://esu.com.ua/search/arri1ez?id=66077>
2. [https://library.nlu.edu.ua/POLN TEXT/ККЮІ-2012/тедргayo2008.pdf1~](https://library.nlu.edu.ua/POLN%20TEXT/ККЮІ-2012/тедргayo2008.pdf1~)
3. <https://pravoua.com.ua/files/educational-1lectures/Stecenko.pdf>